

Plaatsbepaling zzp: komend regime **niet** **duidelijker**

TEKST DRS. ING. ERIK M. VAN DAM, SR. ADVISEUR KENNISMANAGEMENT BIJ VVAA
(ERIK.VAN.DAM@VVAA.NL).

Na het verdwijnen van de VAR in 2016 bleek ook de opvolger, de DBA, geen lang leven beschoren. Vervolgens verschenen veel halve waarheden in de krant over de maatregelen die er nu aankomen onder de noemer de 'opdrachtgeversverklaring' (OGV). Overzichtelijker gaat het er helaas niet op worden, blijkt uit de update van minister Koolmees eerder dit jaar.

Het nieuwe systeem in ontwikkeling, met zijn opdrachtgeversverklaring, minimumtarief en opt-out, is de facto geen vervanging van de huidige DBA. De OGV geeft wel extra routes om vooraf duidelijkheid te verkrijgen over het werken buiten dienstbetrekking. Deze lijken echter beperkte meerwaarde te bieden en overzichtelijker wordt het niet. Het koesteren van de DBA-modelovereenkomsten ligt voor de hand. Qua systeem verandert er daarom niet heel veel, maar houdt rekening met intensivering van de handhaving door de Belastingdienst.

NIEUW: DE OPDRACHTGEVERSVERKLARING

Vooraf duidelijkheid verstrekken over het al dan niet (fiscaal) zelfstandig werken krijgt komende maanden een nieuw hoofdstuk: na de VAR, de DBA is het nu de beurt aan de 'OGV'. Zie figuur 1. Minister Koolmees informeerde het parlement deze zomer met zijn (derde) voortgangsbrief⁽¹⁾ over de nadere uitwerking van de nieuwe maatregelen. De kern van de nieuwe maatregelen bestaat uit de opdrachtgeversverklaring zelf: door het beantwoorden van vragen in een webmodule krijgt een opdrachtgever een uitspraak of een zzp'er buiten dienstbetrekking werkt. In dat geval ontvangt de opdrachtgever een verklaring waaruit blijkt dat de zzp'er bij hem als zelfstandige werkt. De opdrachtgever moet de vragen uiteraard naar waarheid invullen en partijen moeten daadwerkelijk conform het ingevulde werken. Dit naar het oordeel van de belastinginspecteur, mocht die overgaan tot controle achteraf.

MINIMUMTARIEF VOOR ZELFSTANDIGE

Voor de bescherming van zelfstandigen aan de onderkant van de

arbeidsmarkt staat nu een minimum-uurtarief van 16 euro beschreven.

Dit om ongewenste situaties bij bijvoorbeeld maaltijd- of postbezorgers tegen te gaan.

'OPT-OUT' BIJ HOGERE TARIEVEN

Voor een opdrachtgever en zzp'ers met een uurtarief boven de 75 euro komt nog een nieuwe, bijzondere mogelijkheid: zij kunnen er zelf voor kiezen om buiten dienstbetrekking te werken. Partijen moeten dit samen expliciet schriftelijk vastleggen in een zogenoemde zelfstandigenverklaring. En zij moeten het 'hoge' tarief expliciet kunnen aantonen via vaste rekenregels. Dat is vooral van belang voor besteedde indirecte uren en bij een omzetgelateerde beloning. Net als bij een positieve uitslag van de webmodule is in dit geval is de opdrachtgever gevrijwaard voor loonheffingen. Dit heet de 'opt-out'. Deze is in duur beperkt tot een jaar.

RESTRICTIE TOT EEN JAAR TER DISCUSSIE

Om ongewenste effecten te voorkomen maakt Vvaa zich hard voor een heroverweging van deze beperking in duur. De reden van de

Figuur 1: Beoordeling zelfstandigheid door de jaren heen (Bron: VvAA 2019)

VAR	Verklaring arbeidsrelatie (2005 - 2016)
DBA	Deregulering beoordeling arbeidsrelaties (2016 - 2020)
OGV	Opdrachtgeversverklaring
	Webmodule (2020 - ....)
	Opt-out (2021 - ....)

Figuur 2: Vermoedelijke agenda nieuw zzp-regime (Bron: VvAA 2019)

inzet van de zzp'er, bijvoorbeeld ziekte of snel gegroeide vraag, zou leidend zou moeten zijn. En die laat zich niet altijd binnen de termijn van een jaar vangen.

OGV GEFASEERD OPERATIONEEL

Het minimumtarief en de opt-out zijn niet eerder dan 1 januari 2021 wettelijk geregeld en ingevoerd, en de webmodule van de Opdrachtgeversverklaring naar verwachting ergens in de loop van volgend jaar. Voor dat onderdeel is namelijk geen wetgeving nodig. Figuur 2 geeft inzicht in de tijdlijn van de voorgenomen invoering van de maatregelen.

HANDHAVING BELASTINGDIENST OPGEVOERD

Verandert er voorlopig dan niks? Dat valt te bezien. Want ook de handhaving van de huidige regels is nog steeds onderdeel van politieke aandacht. Koolmees laat weten het handhavingsmoratorium af te

bouwen. Ofwel: de teugels worden aangehaald. Per 1 januari 2020 is niet alleen 'kwaadwillendheid' het criterium, maar ook het niet of onvoldoende opvolgen van eerdere aanwijzingen van de Belastingdienst. Een gewaarschuwd opdrachtgever telt derhalve voor twee! Ook is er voorzien in een opvoering van de handhaving capaciteit. Vanaf het vierde kwartaal van dit jaar zet de Belastingdienst namelijk in stappen tientallen extra medewerkers in, specifiek voor DBA-handhaving. De Tweede Kamer nam daarnaast dit najaar unaniem een motie aan ⁽²⁾ waarin zij het kabinet oproept maximaal te handhaven op gevallen van kwaadwillendheid.

HUIDIGE MODELVEREENKOMSTEN BEHOUDEN WAARDE

De DBA zorgde in 2016 dat het gebruikmaken van (en werken conform!) een door de Belastingdienst goedgekeurde zzp-modelovereenkomst ⁽³⁾ werken buiten dienst-

betrekking betekende. Dus: geen inhouding en afdracht van loonheffingen door de opdrachtgever. VvAA ontwikkelde samen met KNMvD eind dat jaar twee modelovereenkomsten voor de dierenarts en verzorgde de fiscale status bij de Belastingdienst. Deze modelovereenkomsten hebben tot einde 2021 hun (fiscale) werking. Dat blijft zo in het tijdperk van de opdrachtgeversverklaring. Bovendien zet VvAA in op verlenging van de modellen na 2021, omdat deze voor veel situaties passend zijn. Voor de genuanceerde beschrijving van de werkzaamheden in de overeenkomsten die destijds tot goedkeuring leidde, is geen ruimte binnen de nieuwe maatregelen. De webmodule kent immers geen branchespecifieke inrichting. Via deze route wordt het daarom naar verwachting niet eenvoudig een opdrachtgeversverklaring (voor werken buiten dienstbetrekking) te krijgen. Het belang van de modelovereenkomsten blijft daarmee ook vanuit fiscaal perspectief evident. Goed nieuws: inmiddels leren onze Haagse afstemmingen dat verlenging van modelovereenkomsten door de Belastingdienst een bespreekbare optie is.

VOETNOTEN

⁽¹⁾ Kamerbrief voortgang uitwerking maatregelen 'werken als zelfstandigen', 24 juni 2019 (SZW 2019-0000089400).

⁽²⁾ Motie van het lid Palland (CDA) over handhaving bij kwaadwillendheid (TK 29 544-935).

⁽³⁾ <https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/ondernemen/modelovereenkomsten-in-plaats-van-var/modelovereenkomst-zoeken/modelovereenkomsten-branches-beroepsgroepen-downloaden>.

